

Praktijkillustratie Ambitie 100% Samen Opleiden

OSOF | Sectoroverstijgende samenwerking

Binnen de [Opleidingsschool Oostelijk Flevoland \(OSOF\)](#) werken verschillende vo-scholen samen met het vso en het mbo samen bij het opleiden van nieuwe docenten. Door de sectoroverstijgende samenwerking biedt het partnerschap een rijk leertraject voor studenten, waarin zij met de verschillende sectoren kennis kunnen maken en hun ervaringen en inzichten vanuit de ene context kunnen meenemen naar de andere context.

Kernwoorden praktijkillustratie OSOF

- Partnerschap vo, vso en mbo
- Groeiambitie op kwaliteit
- Ontwikkeling op waarborgen kwaliteitskader
- Groeiambitie op diversiteit
- Verkenning mogelijkheden voor opleiden onderwijsassistenten
- Regionale kweekvijver voor nieuw talent

Samenvatting

Binnen de [Opleidingsschool Oostelijk Flevoland \(OSOF\)](#) werken verschillende vo-scholen samen met het vso en het mbo samen bij het opleiden van nieuwe docenten. Jaarlijks leidt de OSOF circa 120 studenten op. De kern van de visie van OSO bestaat uit de pijlers nieuwsgierigheid, ondernemingszin en doorzettingsvermogen, die voortvloeien uit de pioniersrol die het onderwijs in de polder heeft vervuld: alles moest van de grond af worden opgebouwd. De OSOF heeft een eigen stagegids ontwikkeld waarin deze drie pijlers uit de visie worden gelinkt aan de competenties van de docent. De sectoroverstijgende samenwerking tussen vo, vso en mbo krijgt binnen OSOF vorm in o.a. het werkgroepoverleg, professionaliseringsactiviteiten (zoals de werkplekbegeleiderstraining), het plaatsingsbeleid en de themamiddagen en intervisiesessies voor studenten.

De sectoroverstijgende samenwerking heeft een belangrijke meerwaarde binnen OSOF. De sectoren brengen ieder hun eigen expertise in, die in de samenwerking kan worden benut. Ook zijn de lijnen kort waardoor makkelijker de samenwerking wordt gezocht.

De OSOF wil in de nabije toekomst gaan verkennen of studenten van de opleiding onderwijsassistent een plaats kunnen krijgen binnen de OSOF. Dit geeft mogelijk ook een impuls aan de samenwerking met het primair onderwijs.

Schets van het partnerschap

Binnen de Opleidingsschool Oostelijk Flevoland (OSOF) werken de volgende partijen sinds 2010 samen:

Scholen

- Eduvier onderwijsgroep Lelystad: vso onderwijs, vmbo t/m vwo.
- ROC van Flevoland: vestiging MBO College Lelystad.
- Stichting voor Voortgezet Onderwijs Lelystad (SVOL): onderwijscampus Porteuum van drie vo-scholen (Scholen Gemeenschap Lelystad (SGL), ISG Arcus, SG De Rietlanden).
- Almere College: vestigingen Dronten en Kampen.

Lerarenopleidingen

- Hogeschool van Amsterdam (HvA)
- Hogeschool Windesheim.

De OSOF leidt verschillende categorieën studenten: hbo-voltime, hbo-deeltijd, zij-instromers etc. Studenten worden voor alle vakken opgeleid: van biologie tot zorg en welzijn, van maatschappijleer tot sport.

Jaarlijks volgen (minimaal) 120 studenten een traject binnen de OSOF. Iedere vo-school leidt jaarlijks (minimaal) 20 studenten en het mbo en Eduvier beiden 15 studenten. Onlangs is de OSOF uitgebreid met de vestiging Kampen van het Almere College, waar jaarlijks ca. 10 studenten een opleidingsplaats krijgen.

De kern van de visie van OSO bestaat uit drie pijlers, namelijk: nieuwsgierigheid, ondernemingszin, doorzettingsvermogen. Deze pijlers vloeien voort uit de pioniersrol die het onderwijs in de polder heeft vervuld: alles moest van de grond af worden opgebouwd. De OSOF heeft een eigen stagegids ontwikkeld waarin deze drie pijlers uit de visie worden gelinkt aan de competenties van de docent. De stagegids is binnen het partnerschap een mooi bindmiddel. Studenten krijgen deze gids bij de start van hun traject in het eerste jaar mee. Zij beginnen in het eerste jaar met een oriënterende stage, waarbij zij zich de hand van opdrachten onderdompelen in de verschillende onderwijscontexten binnen de OSOF en de cultuurverschillen kunnen ervaren. Vervolgens nemen zij de stagegids mee naar hun vervolgstages op de volgende scholen.

De OSOF is in 2021 positief beoordeeld en heeft nu de status van erkend opleidingsschool. De OSOF werkt momenteel toe naar het nieuwe kwaliteitskader samen opleiden en inductie, waarbij vooral het verder versterken van het professionaliseren aandacht heeft. Verder zijn er ambities om academische opleidingsschool te worden, waarin onderzoek een belangrijkere plaats heeft.

Schets regionale context

De OSOF is een partnerschap in oostelijk Flevoland. Studenten komen met name uit de polder, maar ook van de oostkant van de polder en uit de regio groot Amsterdam.

In de regio is er nog een mbo partnerschap samen opleiden, namelijk OPLIS. In dit partnerschap participeren verschillende mbo colleges. De vestiging MBO College Lelystad van ROC van Flevoland participeert zowel in OPLIS en in de OSOF. Doordat de schoolopleider van MBO College Lelystad in beide partnerschappen participeert, is de verbinding snel gelegd. Men is binnen ROC van Flevoland momenteel aan het onderzoeken waar beide partnerschappen elkaar overlappen en of de scheidslijn eventueel anders kan worden gelegd.

Groeiambities

De OSOF vindt het belangrijk om goed aan de sluiten bij de regionale ontwikkelingen en onderwijsbehoeften. De groeiambitie ligt nu vooral op het gebied van kwaliteit en diversiteit in aanbod en minder op het gebied van kwantiteit.

Sectoroverstijgende samenwerking: huidige situatie

- De sectoroverstijgende samenwerking tussen vo, vso en mbo krijgt binnen OSOF vorm in:
- Het werkgroepoverleg met de opleiders en de programmaleider. Zij komen eens per 6 weken bij elkaar om zaken op elkaar af te stemmen. Over de sectoren heen is er uniformiteit in de begeleiding door de werkplekbegeleiders.
- De werkplekbegeleiderstraining en overkoepelende bijeenkomsten met werkplekbegeleiders (twee keer per jaar), waar werkplekbegeleiders uit de verschillende sectoren elkaar ontmoeten en uitwisselen.
- Het plaatsingsbeleid. Studenten wisselen jaarlijks van stageschool en nemen op die manier hun ervaringen vanuit de ene context mee naar de andere context. Studenten kunnen bij de doorplaatsing hun voorkeuren aangeven voor hun volgende stageschool, waarbij vanuit de OSOF (o.a. via themamiddagen en intervisiesessies) wordt gestimuleerd dat zij gedurende hun traject kennis kunnen maken met diverse onderwijscontexten en sectoren. Zo ervaren de studenten bijvoorbeeld dat zij bepaalde vaardigheden uit het speciaal onderwijs heel goed kunnen gebruiken in het vo of mbo en vice versa. De ervaring leert dat voltijd studenten een stage in het mbo in jaar 2 vaak nog wat spannend vinden en dat dit vaak beter past in jaar 3 of 4. Ook kunnen studenten desgewenst een dagje meelopen op een andere locatie.
- De themamiddagen en intervisiesessies voor studenten, die roulerend plaatsvinden op de verschillende schoollocaties. Op die manier kunnen de deelnemers de sfeer proeven op de verschillende locaties. Tijdens die bijeenkomsten maken studenten kennis met alle schoolopleiders binnen de OSOF, van alle locaties.

Sectoroverstijgende samenwerking: ontstaansgeschiedenis

In de regio werken scholen uit het vo, vso en mbo al lange tijd intensief met elkaar samen. De aanleiding voor de samenwerking tussen sectoren binnen de OSOF is te vinden in de regionale setting. Relatief veel jongeren verlaten Lelystad omdat er te weinig werkgelegenheid is op hbo+ niveau. De partijen bundelen hun krachten om met elkaar een kweekvijver voor nieuw talent te creëren en daardoor jongeren meer aan de regio te binden. Het onderwijs is een belangrijke werkgever.

Sectoroverstijgende samenwerking: de toekomst

De OSOF werkt nog niet samen met het primair onderwijs in de regio. De OSOF wil in de nabije toekomst gaan verkennen of studenten van de opleiding onderwijsassistent een plaats kunnen krijgen binnen de OSOF. Dit geeft mogelijk ook een impuls aan de samenwerking met het primair onderwijs.

Kansen en uitdagingen

- De sectoren brengen ieder hun eigen expertise in, die in de samenwerking vanuit diverse sectoren kan worden benut. Dit biedt nieuwe mogelijkheden en perspectieven, zoals de inbedding van studenten van de opleiding onderwijsassistent in de OSOF, zodat de doorstroom naar de lerarenopleiding versoepeld wordt. Ook zijn de lijnen kort waardoor makkelijker de samenwerking wordt gezocht. Bijvoorbeeld: de practor van het mbo werkt samen met het technasium van het vo aan vernieuwing.
- Via de studenten versterken de partners uit verschillende sectoren elkaar: studenten nemen inzichten mee van de ene naar de andere locatie.

Adviezen en tips

Aan de sectorraden en OCW

- Laat scholen regionaal zelf meer bepalen hoe zij onderwijs inrichten, passend bij de regionale context.
- Deel good practices: laat zien welke succesverhalen er zijn op het gebied van sectoroverstijgende samenwerking en wat het oplevert.

Aan partnerschappen Samen Opleiden

- Begin vanuit de nieuwsgierigheid en het zoeken van verbinding. Ga met (potentiële) partners uit de verschillende sectoren op zoek naar de overeenkomsten, leg niet de nadruk op de verschillen. Zoek juist in de verschillen naar de kracht: op welke gebieden kun je van elkaar leren en elkaar versterken?

- Ga met elkaar in gesprek over het gezamenlijke doel en visie, benut daarvoor ‘out of the box’ werkvormen zodat iedereen er met een open vizier in staat. Het gezamenlijke doel en visie is wat je bindt. Zoek voor dit gesprek over het gezamenlijk doel en visie een neutrale locatie, buiten de scholen. Dit maakt dat mensen sneller ‘out of the box’ kunnen denken.
- Zorg voor korte lijnen en bouw voldoende ontmoetingsmomenten in, zodat de betrokkenen uit de verschillende sectoren elkaar echt leren kennen. Belangrijk is om in dit overleg naar elkaar te luisteren en open te staan voor de andere onderwijsculturen die er zijn.